

dr hab. Romuald Fajtanowski, prof. PBŚ
Politechnika Bydgoska
im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich
Wydział Sztuk Projektowych

Bydgoszcz, dn. 10 września 2024 r.

Recenzja

dorobku artystycznego i dydaktycznego oraz rozprawy habilitacyjnej doktora Pawła Gełesza, sporządzona na zlecenie Rady Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w związku z pismem JM Rektora prof. ASP dra hab. Krzysztofa Polkowskiego z dnia 3 lipca 2024 roku, informującym o powołaniu mnie w skład komisji habilitacyjnej z funkcją recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki doktorowi Pawłowi Michałowi Gełeszowi, wszczętym w dniu 08 kwietnia 2024 r.

Recenzja została sporządzona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Przedstawione dokumenty

Wniosek przewodni

Autoreferat

Wykaz osiągnięć

Opis osiągnięcia naukowego

Portfolio zawodowe

Portfolio dydaktyczne

Dokumenty potwierdzające zdobyte stopnie naukowe i autorstwo załączonych prac.

Powyższe dokumenty dostarczono w wersji papierowej i w wersji cyfrowej.

Po zapoznaniu się z przesłaną dokumentacją stwierdzam, iż jest ona kompletna i spełnia kryteria i wymogi procedury habilitacyjnej.

Dane o Habilitancie

Paweł Gelesz - projektant wzornictwa przemysłowego, doktor sztuki, urodził się [REDACTED]. Wykształcenie średnie zdobył kończąc w 1995 roku XV Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku im. Zjednoczonej Europy. Następnie w latach 1995–2001 odbył jednolite studia magisterskie na Wydziale Architektury i Wzornictwa (PWSSP) ASP w Gdańsku na kierunku Wzornictwo Przemysłowe, studiując i pogłębiając swą wiedzę w pracowniach prof. Adama Haupta (Podstawy Projektowania), prof. Jacka Popka (Projektowanie Wzornictwa) oraz prof. Andrzeja Lercha (Projektowanie Architektury Okrętów). Tytuł zawodowy magistra sztuki uzyskał w 2001 roku realizując pracę magisterską pt. Baza nurkowa do prac na głębokości dla Krajowego Ośrodka Medycyny Hiperbarycznej w Gdyni, wykonaną pod opieką prof. Jacka Popka i st. wykładowcy Andrzeja Lercha.

Po ukończeniu studiów rozpoczyna pracę jako asystent na Wydziale Architektury i Wzornictwa ASP w Gdańsku w pracowni Projektowania Architektury Okrętów, współpracując równocześnie z wieloma biurami projektowymi dla których przygotowuje projekty koncepcyjne, ofertowe oraz kontraktowe statków różnego typu.

W 2013 roku uzyskuje stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki projektowe, przygotowując dysertację pt. Modułarna architektura statków pomocniczych floty offshore. Analiza projektowa możliwości modułowej standaryzacji architektury statków na przykładzie floty pomocniczej morskiego przemysłu wydobywczego. Nowy standard nadbudówek statków floty offshore, której to promotorem jest dr hab. Jarosław Szymański.

W tym samym roku, po obronie swej pracy doktorskiej, obejmuje stanowisko adiunkta, a po trzech latach obejmuje jako prowadzący pracownię Projektowania Architektury Okrętów.

Przez cały czas pracy na Uczelni, dr Paweł Gelesz prowadzi bardzo intensywną działalność projektową, która w pierwszym okresie dotyczyła głównie prac związanych z architekturą okrętów, natomiast w ostatnim czasie do obszaru zainteresowań Habilitanta doszło wzornictwo w jego klasycznym wydaniu, głównie z obszaru elektroniki.

Pracując jako nauczyciel akademicki na Wydziale Architektury i Wzornictwa ASP w Gdańsku, pełnił również wiele funkcji organizacyjnych w strukturze Akademii. Był m.in. zastępcą Prodziekanów ds. studenckich, kierownikiem zespołu ds. technik modelowania, członkiem Senatu, pełnomocnikiem Rektora ds. komercjalizacji wyników badań naukowych, pełnomocnikiem Prorektora ds. kształcenia i spraw studenckich, a także w latach 2016-2019 Prodziekanem Wydziału Architektury i Wzornictwa.

W latach 2013-2023 był opiekunem 35 licencjackich projektów dyplomowych oraz 30 magisterskich, z których wiele uzyskało nagrody i wyróżnienia na prestiżowych konkursach i przeglądach, takich jak: Sea Design Contest, Gdynia Design Days, Pleasure crafts of the future czy Design 32 - Najlepsze dyplomy projektowe Akademii Sztuk Pięknych.

Działalność twórcza

Twórczość projektową doktora Pawła Gełesza, możemy podzielić na trzy główne nurty. Pierwszym i chyba najbardziej rozpoznawalnym kierunkiem działalności Habilitanta, od którego zaczęła się jego droga projektowa, to architektura okrętów. Ku tej sferze projektowej zwrócił się na początku swojej ścieżki zawodowej, wybierając jeszcze jako student 1997 roku pracownię dyplomową, w której to zrealizował swą pracę magisterską pt. Baza nurkowa do prac na głębokości dla Krajowego Ośrodka Medycyny Hiperbarycznej w Gdyni, wykonaną pod opieką promotorską prof. Jacka Popka i st. wykładowcy Andrzeja Lercha.

Wybór ten wytyczył ścieżkę rozwoju Habilitanta na wiele lat, kierując jego zainteresowania w stronę projektów związanych z przemysłem stoczniovym, a konkretnie z architekturą statkową, jak to określił w swoim Autoreferacie sam Autor. Pracując na etacie w branżowych zespołach, zajmował się problemami funkcji i estetyki architektury okrętowej, a także przygotowaniem koncepcji, jak i całościowej dokumentacji statków różnego typu.

Pierwszym poważnym wyzwaniem dla młodego projektanta był projekt opracowanego całkowicie w Polsce statku do obsługi platform wiertniczych, przeznaczonego dla armatora amerykańskiego Tidewater Llc. Powstało kilkanaście tego typu jednostek zbudowanych przez stocznnię Shipbuilding, w których tworzeniu uczestniczył dr Gełesz, zajmując się opracowaniem koncepcji statków, dokumentacją, jak również aranżacją pomieszczeń mieszkalnych, ciągów komunikacyjnych czy projektem bryły nadbudówki.

Kolejnym ciekawym wyzwaniem dla zaczynające go swą karierę młodego projektanta był projekt architektury morskiego statku ratowniczego SAR 3000, zaprojektowanego dla Morskiej Służby Poszukiwawczo-Ratowniczej RP. Projekt ten zrealizowany został w trzech wariantach i na jego bazie zbudowano jednostki: Orkan, Pasat i Sztorm. W tym wypadku Autor zajął się opracowaniem ogólnego planu statku, projektując różne wersje rozwojowe wspomnianych jednostek, na szczegółowym planie aranżacji sterówki kończąc.

Bardzo istotnym etapem na drodze projektowej Pawła Gełesza, było nawiązanie współpracy w 2009 roku z firmą Seatech Engineering, należącej do francuskiej grupy Piriou. Po wstępnym okresie współpracy polegającej na przygotowywaniu dokumentacji technicznej francuskich projektów, zespół Seatech rozpoczął opracowywanie bardziej złożonych projektów, pozyskując już samodzielnie własną grupę klientów. Działalność twórcza Habilitanta w tym międzynarodowym zespole, stosowane odmienne metody pracy, poznanie nowych technologii, to niewątpliwie kolejne doskonałe doświadczenie, które odcisnęło mocny ślad na działalności doktora Gełesza jako projektanta, a także dydaktyka.

Praca w ramach grupy Seatech, zaowocowała wieloma ciekawymi projektami, takimi jak statek szkolny Almac, przeznaczony do nauki nawigacji i procedur morskich, czy statek typu CTV przeznaczony do transportu personelu serwisowego morskich farm wiatrowych,

opracowany w dwóch wersjach, dość znacznie się różniących, szczególnie pod względem funkcji i wyposażenia wnętrza.

Jednak najważniejszym projektem opracowanym dla francuskiej grupy jest niewątpliwie projekt statku naukowo-badawczego R/V Oceanograf zaprojektowanego dla Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, przeznaczonego do interdyscyplinarnych badań Morza Bałtyckiego. Powyższe dokonanie stanowi podstawę do ubiegania się dra Gełesza o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Drugim, bardzo istotnym w działalności Habilitanta kierunkiem jego działań twórczych, jest projektowanie dla kultury. Autor w swoim autoreferacie, tak właśnie określa tę część swoich dokonań, które wynikały z bardziej osobistych uwarunkowań. Motorem tych działań była znajomość Habilitanta z doktorem Jackiem Kriegseisenem z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Gdańskiego.

Ta wyjątkowa przyjaźń, jak pisze Autor, dała mu możliwość nauki i uczestnictwa w tworzeniu wielu zdarzeń kulturalnych inicjowanych przez dra Kriegseisena. Ta inspirująca współpraca zaczęła się w 2007 roku od przygotowania projektu aranżacji wystawy „...łyżek srebrnych dwa tuziny” Srebra domowe w Gdańsku 1700-1816 (wraz z Piotrem Mikołajczakiem i Maciejem Dojlitko).

Kolejne lata przyniosły następne wspólne realizacje, takie jak choćby: Krzesło, z cyklu Forma i funkcja, Ocalone. Skarby kościoła św. Katarzyny w Gdańsku, Albrecht Durer. Szkoła niemiecka z kolekcji Jacoba Kabruna, czy Zbiory artystyczne Biblioteki Polskiej w Paryżu i Artyści polscy w Paryżu.

W 2020 roku dr Paweł Gełesz otrzymał propozycję z Muzeum Miasta Gdyni, od ówczesnego dyrektora wspomnianej placówki dra hab. Jacka Fridricha, który zaproponował Autorowi opracowanie projektu aranżacji wystawy poświęconej gdyńskim zakładom Radmor. Zmiany organizacyjne i kadrowe, które w międzyczasie zaistniały w MMG, spowodowały również zmiany w samym projekcie, jak i jego uwarunkowaniach formalnych, czyniąc dra Gełesza współkuratorem wystawy.

Pojawiły się więc nowe wyzwania, nowe możliwości, ale też i większy zasób odpowiedzialności za przygotowywane dzieło. Rozszerzono wybór eksponatów, zaktualizowano aranżację wystawy i jej oprawę graficzną, a także przygotowano nowy katalog, film promocyjny, w których to działaniach już jako współkurator, czynnie uczestniczył dr Gełesz.

Wystawa Legendy Radmoru, której wernisaż przypadł na 6 listopada 2020 roku, okazała się być bardzo znaczącym wydarzeniem na kulturalnej mapie Trójmiasta. Miało to swój wyraz w przyznanych nagrodach, tak dla samej ekspozycji wspomnianej wystawy, jak i przygotowanego dla niej katalogu.

Równolegle z prowadzonymi pracami w sferze wystawiennictwa, Habilitant prowadził również bardzo intensywną działalność w obszarze grafiki wydawniczej. W 2008 roku został szefem Działu Wydawnictw Muzeum Narodowego w Gdańsku, co przełożyło się na opracowanie przez niego tak pod względem graficznym, jak i edytorskim wielu pozycji wydawanych przez Muzeum. Najcenniejszą z nich zdaniem Autora, była dwutomowa publikacja Janusza Pałubickiego „Malarze gdańscy”. Przez wiele kolejnych lat, dr Gelesz opracowywał różnego rodzaju wydawnictwa dla MNG, z których najciekawsze to: Całe srebro Rzeczypospolitej czy Materia światła i ciała. Alabaster w rzeźbie niderlandzkiej XVI-XVII wieku.

Doświadczenia nabyte podczas prac związanych z publikacją i edycją wydawnictw poświęconych sztuce i kulturze, bardzo wyraźnie widać w sposobie opracowania materiałów niezbędnych w procedurze habilitacyjnej, które to Habilitant przygotował sam – od początku do końca. Przedstawione do recenzji wydawnictwa, zostały przygotowane przez Autora wręcz wzorcowo. Całość opracowana w jednorodnym charakterze, bardzo starannie dobrana szata graficzna do merytorycznej zawartości poszczególnych tomów, a każdy z nich dopracowany redakcyjnie i edytorsko w najdrobniejszym szczególe.

To wielka przyjemność i ulga, móc poznawać dokonania twórcze doktora Pawła Gelesza, podane w bardzo przejrzysty i logiczny sposób, w którym treść łączy się z obrazem i nic czytelnikowi nie „ucieka”.

I na koniec ostatni z nurtów działalności Habilitanta, czyli wzornictwo przemysłowe w klasycznym wydaniu, czyli coś co zapewniło Autorowi większą elastyczność i swobodę w organizowaniu swojej pracy. Obowiązki na Uczelni i objęcie funkcji Prodziekana, wymusiło w 2016 roku tę zmianę, która tak naprawdę nie zmniejszyła intensywności działań twórczych dra Gelesza, tylko nakierowała je na inne obszary designu, gdzie już swobodnie można było dysponować swoim czasem, pracując także w mniejszych zespołach.

W tym okresie Habilitant zrealizował kilkanaście różnego rodzaju projektów, umiejscowionych głównie z sferze elektroniki konsumenckiej i profesjonalnej. Były to projekty przygotowywane tak dla dużych firm korporacyjnych, jak i dla mniejszych przedsiębiorstw działających na rynku lokalnym. Współpracował także jako ekspert z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, której celem jest realizacja programów wspierających działalność innowacyjną i badawczą małych i średnich przedsiębiorstw i wykorzystywanie nowych technologii w działalności gospodarczej. W tym przypadku był to projekt wzorniczy obudów systemowych iC Connect. Jako ekspert służył również swym doświadczeniem współpracując z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju przy projekcie obudowy telefonu komórkowego Ekofone.

Od pięciu lat, Habilitant na stałe współpracuje z działem R&D w iSMA CONTROLLI, zajmując się projektowaniem urządzeń technicznych, jak i systemów do narzędzi informatycznych,

gdzie kreuje nowe produkty, doradzając jednocześnie w sprawach organizacji zarządzania procesami projektowymi.

Obszar wzornictwa przemysłowego, który obecnie jest dla dra Gełesza głównym polem działalności twórczej, możemy zamknąć trzema realizacjami, które Autor wskazuje w swoim autoreferacie, jako szczególnie wartościowe i ważne dla niego i jego rozwoju. Pierwszą z tych realizacji jest projekt obudowy zintegrowanego systemu medycznego C-Eye II Pro. Drugim wskazanym projektem z katalogu wzorniczego jest urządzenie wspomagające regularne zażywanie leków, zaprojektowane do współpracy z aplikacją mobilną Qlicmed.com. Kolejnym, trzecim zrealizowanym opracowaniem, było ratownicze urządzenie elektroniczne Rescue Glass stworzone w zespole Ska Polska.

Realizacja wszystkich tych projektów wymagała przeprowadzenia wieloetapowego procesu projektowo-badawczego, trwającego wiele miesięcy, którego celem było opracowanie form idealnie spełniających postawione wcześniej założenia. Założenia bardzo rygorystyczne, tak pod względem wymogów czysto „medycznych”, jak i konstrukcyjnych, technologicznych, ale też i materiałowych. W przypadku formy Rescue Glass, kształtowanie obudowy wymagało spełnienia wielu warunków, od czysto psychologicznych, czyli wyeliminowanie poczucia strachu u pacjenta, po zapewnienie pełnego kontaktu wzrokowego między ratownikiem, a pacjentem.

Autor wskazał te projekty, jako najbardziej istotne w swoim dorobku z ostatnich lat, ale nie dlatego, że odniosły sukces, zarówno komercyjny, jak i zyskały powszechne uznanie, ale przede wszystkim dlatego, że są potrzebne! Habilitant realizuje się w takiej sferze designu, która ukierunkowana jest na zaspokajanie realnych potrzeb człowieka i jak sam wspomina - zapewnienie dobrostanu przyszłym użytkownikom i jest próbą spełnienia społecznych powinności projektanta.

Podsumowując działalność twórczą Kandydata, nie trudno zauważyć, że charakteryzuje się ona dużą różnorodnością, a realizowane tematy dotyczą często dość odmiennych obszarów problemowych. Raz są to projekty, w których Autor jest członkiem wieloosobowego zespołu, częścią ekipy projektantów, konstruktorów, inżynierów i innych specjalistów tworzących wspólne dzieło, a innym razem sam tworzy projekt od początku do końca, pracując nad nim w ciszy i spokoju, konsultując się sam ze sobą. Raz odpowiada jedynie za część projektu, a w kolejnej realizacji już kontroluje wszystko lub prawie wszystko.

Pozwolę tu sobie wtrącić osobistą refleksję, porównując swoją działalność jako projektanta z działaniami doktora Gełesza. Moja droga zawodowa jest bardzo podobna do zawodowego życiorysu Habilitanta. Też są w nim projekty „wielkie”, tworzone zespołowo, też jest grafika, też są wystawy i też jest klasyka gatunku, czyli wzornictwo przemysłowe. W moim przypadku, ten płodozmian, ta „trójpolówka” przynosiła dobre rezultaty, chroniąc od przesyty, znużenia i zwykłego wypalenia.

Analizując dorobek Autora z satysfakcją zauważam, że realizowane przez niego projekty, podejmowane decyzje i wszystkie powstałe w trakcie pracy problemy, rozwiązywane były z dużą dozą świadomości, uwrażliwieniem na funkcję i jej kontekst społeczny, a Autor panując nad przyjętą formą dzieła, stworzył bardzo wyrazisty obraz swej twórczości, mocno naznaczony własnym piętnem.

Osiągnięcie naukowe

Projekt statku naukowo-badawczego R/V Oceanograf zaprojektowanego dla Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego, przeznaczonego do interdyscyplinarnych badań Morza Bałtyckiego - powyższe dokonanie stanowi podstawę do ubiegania się dra Pawła Gełesza o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Wybrane dokonanie zostało bardzo starannie przedstawione w dołączonej do pakietu dokumentacyjnego publikacji pt. „Opis osiągnięcia habilitacyjnego. Dokumentacja wybranego dzieła z dorobku projektowego dla potrzeb przewodu habilitacyjnego”. Powyższa publikacja składa się ze 124 stron zawierających opis dzieła i ilustracji przedstawiających kolejne etapy całego procesu projektowego.

Na początku Habilitant uzasadnia wybór projektu, omawiając cały kontekst dokonanej decyzji i jej wszystkie uwarunkowania. Szczególny nacisk kładzie na autorski charakter projektu architektury statku i możliwość działania w wielu decydujących kwestiach samodzielnie i jednoosobowo podejmować decyzje. Decyzje dotyczące koncepcji, ich wariantów i rozwiązań funkcjonalnych, czyli bardzo istotnych kwestii w realizowanym dziele. Jednak ze względu na skalę projektu, niemożliwe byłoby oczywiście zrealizowanie go bez sztabu specjalistów biegłych w projektowaniu związanym z przemysłem stoczniowym. W projekcie tym Autor odpowiadał również - już jako członek większego zespołu, za kontakty i współpracę z najważniejszymi podwykonawcami.

Nie był to oczywiście pierwszy projekt Habilitanta związany z architekturą okrętów, bo tych było już wiele, ale był to pierwszy projekt o tak znaczącym charakterze, głównie z uwagi na jego specjalistyczne, badawcze przeznaczenie. Bardzo istotną rolę odgrywał tu także kontekst społeczny, czyli ranga armatora, jaką jest Uniwersytet Gdański.

Wybrany projekt, jak zaznaczył w swoim wstępie Autor, ma dla niego także bardzo istotne aspekty zawodowe, czyli wyspecjalizowaną pracę w przemyśle stoczniowym z wszechstronnością bliższą typowemu wzornictwu, kompetencje techniczne z kompozycją plastyczną, pracę w zespole z autorską kreacją oraz działalność popularyzatorską połączoną z dydaktyką.

Habilitant w tym projekcie uczestniczył we wszystkich jego etapach, zaczynając od projektu koncepcyjnego, przez dokumentację techniczną do momentu jego budowy, wodowania,

przejęcia do eksploatacji. Naturalnym więc posunięciem, było przedstawienie prac nad projektem w ujęciu chronologicznym, tak by odbiorca mógł prześledzić krok po kroku kolejne etapy jego powstawania.

Autor w przygotowanej publikacji w bardzo przejrzysty sposób ten proces przedstawił, udokumentował ikonograficznie i opracował wizualnie w stylu idealnie pasującym do merytoryki dzieła, tak jak i pozostałe tomy zawierające dokumentację niezbędną w procesie habilitacyjnym.

Autoreferat

Przedstawiony przez dra Pawła Gelesza autoreferat, napisany jest w formie życiorysu twórczego, w którym to autor opisuje nam całą swoją drogę życiową, związaną z projektowaniem architektury okrętów, grafiką wydawniczą, wystawiennictwem, wzornictwem i swoimi działaniami na tych polach. Działania te mają różnorodny charakter i dotyczą tak czasów edukacji Autora jeszcze w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych, potem już na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku na kierunku Wzornictwo przemysłowe, jak i jeszcze czasów dokonywania wyboru kierunku studiów w klasie maturalnej.

Następnie poznajemy działalność dydaktyczną Kandydata, zaczynając od asystowania w pracowni prof. Lercha, objęcie kierownictwa Pracowni Architektury Okrętów, po pracę na Politechnice Gdańskiej. Poznajemy również działania dra Gelesza jako promotora prac dyplomowych.

W dalszej części autoreferatu, Autor zaznajamia nas ze swoją pracą zawodową, zaczynając od prezentacji dokonań w sferze architektury okrętów, przechodzi do prac związanych z projektowaniem dla kultury, a kończy prezentując nam swe działania z obszaru wzornictwa.

W kolejnych rozdziałach poznajemy działalność organizacyjną Kandydata na rzecz jego macierzystej Uczelni czyli ASP, działalność popularyzatorską i sferę zainteresowań, wyrażoną w prezentacji badań naukowych, które Autor nam w swej publikacji zaprezentował. Autoreferat zakończony jest tradycyjnie podsumowaniem, w którym Kandydat w zwięzły i przejrzysty sposób spina swój twórczy życiorys w jedną całość.

Jest to bardzo rzetelne przygotowane opracowanie, merytorycznie uzupełniające pozostałe materiały przedstawione przez Habilitanta, takie jak: Portfolio zawodowe, Portfolio dydaktyczne czy Wykaz osiągnięć.

Całość, tak pod względem merytorycznym jak i redakcyjnym oceniam bardzo wysoko.

Działalność dydaktyczna

Tak jak wspomniałem na początku recenzji, dr Paweł Gelesz zaraz po ukończeniu studiów na Wydziale Architektury i Wzornictwa ASP w Gdańsku rozpoczyna pracę w pracowni Projektowania Architektury Okrętów, jako asystent prof. Andrzeja Lercha. Zaczyna swą drogę dydaktyczną tradycyjnie, czyli od uczestnictwa w prowadzeniu zajęć, udzielaniu korekt i organizowania przeglądów prac studenckich. Przygotowywał również pod okiem prof. Lercha tematy zadań semestralnych, które czasami wychodziły z obszaru architektury okrętowej i zahaczały również o problemy związane z klasycznym wzornictwem przemysłowym.

W 2013 roku po uzyskaniu stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie sztuki projektowe, dr Gelesz zostaje także asystentem na studiach magisterskich a po trzech latach już jako adiunkt, obejmuje „szefostwo” pracowni Projektowania Architektury Okrętów, prowadząc równoległe dwa poziomy kształcenia: licencjacki i magisterski.

Specyfika i obszar kompetencji pracowni prowadzonej przez Habilitanta, daje spore możliwości studentom wzornictwa do zgłębiania nie tylko zagadnień związanych z klasyczną architekturą okrętową, ale pozwala także na realizację zadań związanych z tradycyjnym designem czy aranżacją wnętrza i przestrzeni, szczególnie przestrzeni ograniczonych.

W ostatnim okresie głównymi polami działania, którymi zajmuje się Kandydat w swojej pracowni oraz w pracy badawczej, stały się tematy powiązania nowoczesnej technologii zapewniające obiektom pływającym pełną autonomiczność oraz ujęcie obiektów pływających, jako składowych przestrzeni publicznych, czyli obiektów adresowanych konkretnym przestrzeniom miasta, wręcz na stałe im towarzyszącym.

To ostatnie zagadnienie jest mi szczególnie bliskie, gdyż sam pracując w przestrzeni Miasta Bydgoszczy ze studentami Politechniki Bydgoskiej, również chętnie włączam się w tematy scalające wodę i architekturę. Dlatego z dużym zainteresowaniem zapoznałem się z projektami realizowanymi w pracowni dra Gelesza dotyczącymi tej sfery, łączącymi design z przestrzenią miejską usytuowaną w obrębie wody. A jest to temat, który w wielu polskich miastach chcących przywrócić swoją dawną „łączność” z wodą jest mocno obecnie eksploatowany.

Przykładem realizacji takiej okrętowej architektury uwzględniającej potrzeby lokalnych społeczności, mogącymi stać się dedykowaną i kultową częścią przestrzeni miasta są dwa projekty magisterskie: Przywrócenie tradycyjnej przeprawy przez Wisłę. Nowy prom dla Torunia autorstwa Zuzanny Rutkowskiej oraz Konceptyjny system barek na Kanale Bydgoskim w kontekście krajobrazu kulturowego miasta, Weroniki Górnej.

Dr Gelesz preferuję w swojej pracy z dyplomantami indywidualną formę kontaktów, przeprowadzanych w formie konsultacji wg przygotowanego wcześniej przez studentów harmonogramu. W dyplomach licencjackich pomoc polega m.in. na wspieraniu definiowania

problemu projektowego, mającego być tematem pracy oraz odpowiednim ustawieniem jej realizacji w ciągu jednego semestru, tak by móc w pełni postawiony problem rozwiązać.

Natomiast w dyplomach magisterskich, Autor na pierwszym miejscu stawia przede wszystkim motywowanie studentów do samodzielnej pracy oraz podejmowanie decyzji zgodnych z własnymi zainteresowaniami, które mogą być podczas prac nad dyplomem rozwijane i pogłębiane.

Dopełnieniem pracy dra Gełesza jako dydaktyka i uzupełnieniem działań prowadzonych w tym względzie na pierwszym i drugim stopniu studiów, jest możliwość pracy na studiach trzeciego stopnia. Kandydat w ostatnich latach uczestniczył jako promotor pomocniczy w postępowaniach o nadanie stopnia doktora mgr Julii Wleklińskiej oraz Magdaleny Nowak. Pierwszy z projektów dotyczył nowej koncepcji turystycznej dla Kanału Elbląskiego (promotor prof. Maciej Światała) a drugi zajmował się metodyką postępowania jako kluczowego elementu projektowania architektury okrętowej (promotor prof. Marek Adamczewski).

Kolejnym działaniem Habilitanta w dziedzinie dydaktyki, rozszerzającym spektrum jego działań w tym zakresie, była współpraca z Politechniką Gdańską, gdzie na kierunku Inżynieria Mechaniczno-Medyczna w latach 2019-2021 prowadził zajęcia z Podstaw Wzornictwa. Zajęcia te miały na celu przede wszystkim uzmysłowienie i pokazanie przyszłym inżynierom korzyści, jakie niesie współpraca z projektantami i jaki wielki wpływ może mieć wzornictwo przemysłowe na ostateczny kształt projektowanych przez konstruktorów form pływających.

I tak jak inżynierowie muszą współpracować z designerami, tak i dla tych drugich współpraca ze specjalistami z różnych branż jest bezwzględnie koniecznością. Studenci wzornictwa muszą mieć świadomość, że są także inni specjaliści, którzy pracują nad konstrukcją i formą statku i bez porozumienia z nimi, nie zbuduje się dzieła funkcjonalnego, technicznie sprawnego i spełniającego postawione założenia.

Zaznajamiając się z przedstawionym przez Kandydata portfolio prezentującym dokonania dydaktyczne, udostępnionym tu w formie zrealizowanych pod jego kierunkiem dyplomów licencjackich i magisterskich, z pełnym przekonaniem można stwierdzić, iż są one świadectwem dobrze realizowanego programu prowadzonej przez dra Gełesza pracy i świadczą o wszechstronnym przygotowaniu absolwentów do kreatywnego i kompleksowego podejmowania problemów projektowych na stanowiskach samodzielnych twórców, jak również do pracy w zespole. Dydaktyka obejmuje szeroki wachlarz zagadnień z zakresu projektowania architektury okrętów i wzornictwa, zapewniając w pełni zdobycie umiejętności potrzebnych w zawodzie projektanta.

Konkluzja

Po dokładnym zapoznaniu się z przedstawioną mi do zrecenzowania dokumentacją przewodu habilitacyjnego Pana doktora Pawła Gełesza, zawierającą autoreferat, dorobek twórczy i dydaktyczny, a także wybrane dzieło stanowiące podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, stwierdzam, iż przedstawiony przez Habilitanta dorobek stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny i z pełnym przekonaniem stwierdzam, że osiągnięcia twórcze, naukowe i dydaktyczne dra Pawła Gełesza spełniają wymagania art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j.: Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, stawiane Kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego.

W związku z powyższym wniosek o nadanie takiego stopnia Panu doktorowi Pawłowi Gełeszowi w pełni popieram.

dr hab. Romuald Fajtanowski, prof. PBŚ